

II. DÜNYA SAVAŞI SONRASI ALMAN HALKBİLİMİ*

Çeviren: Yrd. Doç. Dr. Ali Osman ÖZTÜRK

[Almanya'da] "halk" sözcüğünün çok yönlü yorumlanmasının ve kullanılmasının tehlikeleri, en keskin hatlarıyla artık ortaya çıkmıştı. Kavram bağlantıları ve türevleri dahilinde bu sözcük daima, hitap edilenlere, «savaş, rekabet, devrim, sınıf savaşı, kitle hareketi, kulüp kuruluşu, girişim, seçim veya sadece tüketim» için ihtiyaç duyulduğu andaki anlamda kullanılabilirdi (Heilfurth «Ideologien», s. 6). Eski, asil bir sözcüğün kötüye kullanılması, halkbilimsel çalışmaların Nasyonal Sosyalizmin ideolojik mekanizması için dejenerere edilmesi, bu sahanın tümünden revizyonunu gerektiriyordu. Bunun yerine, Halkbilimi, Maus'un 1946 bilançosunda öne sürdüğü gibi, uyumsuzca eski düşünce kategorilerinde ısrar etti.

Bu eleştiri haklıydı, ve Almanya'daki halkbilimciler, hemen savaştan sonra dilci ve etnososyologlarla, iktisat ve kültür tarihçilerle ortak metodik bir çatı altında bir araya gelebilirdiler, iyi bir görüş alış-verişi imkânı bulabilirdiler. Fakat, zaman henüz tam olarak olgunlaş-

mamıştı, ve bazı geleneksel engeller hala ortada duruyordu. Uluslararası bağlantıcı özellikte bir isim bulmak, en büyük zorluğu yarattı; 1846'dan beri bilinen ve özellikle Finli araştırmacıların çalışmaları ve FFC(>Folklore Fellows<Communication)'nin yayımları ile uluslararası bir geçerlilik kazanan, ayrıca hemen hemen tüm Avrupa bilim diline girmiş olan >Folklore<kavramından Alman bilim uzmanları haklı sebeplerle hoşlanmıyorlardı; Alman Araştırmacılar «Volkskunde» teriminden daha geniş, kompleks bir araştırma sahasını anlarken, >Folklore<'yi, yalnızca efsane, masal, türkü vs. gibi sözlü halk anlatmalarının bir özeti ni ifade eden bir kavram olarak kabul ediyorlardı.

1955'de yapılan Arnheim Kongresi'nden bu yana, uluslararası kabul görececek yeni özel bir bilim dalı adına yönelik talep gittikçe yoğunlaştı. Bu, Almanya'da yine de yetmişli yılların başına dek, isim değişikliği yönünde ciddi niyetler kendini kabul ettirinceye kadar sürdü. Alman Halkbilim Cemiyeti ve onun yüksek öğrenim ve araştırma sorunları komisyonu tarafından, Falkenstein'de düzenlenen (1970) kongrede, katılımcılar «Falkenstein Kararları»'nda, isim değişikliği lehine görüş bildirdiler, ve bu arada en büyük ilgiyi, «Kültür ant-

* Bu yazı, Ingeborg Weber - Kellermann ve Andreas C. Bimmer'in birlikte hazırladıkları *Einführung in die Volkskunde, europäische Ethnologie* (2. Aufl., Sammlung Metzler Bd. 79, Stuttgart 1985) adlı kitabın 114-119. sayfalarından çevrilmiştir.

ropolojisi, Lükütüroloji veya Avrupa etnolojisi» terimlerine gösterdiler. Bunu, dğv [Deutsche Gesellschaft für Volkskunde=Alman Halkbilim Cemiyeti]-raporları çerçevesinde çeşitli kurumların görüşlerini içeren uzun tartışmalar izledi; ama tutarlı bir isim değişikliği yine gerçekleşmedi. Terimler, Avrupa etnolojisi, kültür antropolojisi, ampirik kültür bilimleri, ayrıca halkbilim, karşılaştırmalı halkbilim vs. etrafında dönüyordu. Tartışmaya, komşu Avrupa ülkelerinde yayımlanan ve hepsi uluslararası anlaşılabilirlik bakımından şimdiye kadarki adlarını, Avrupa etnolojisi doğrultusunda terkeden Ethnologia Scandinavica, Ethnologie Française, Ethnologia Slavica, E. Polona vs. gibi bilimsel dergilerde gerçekleşen isim değişikliği destekleyici bir etki yaptı.

Bu çabalara paralel olarak, malum 1968 öğrenci hareketleri ve takiben söz konusu üniversitelerde yapılan üniversite reformu sonucunda kalıcı düzenlemelere gidildi, ki bunlar, eski edebiyat fakültelerinin dağılmasından sonra, halkbilimini yeni ve üniversiter bir çerçeveye oturttu. Burada önce, savaş sonra ilk dönemin kararsızlıklarına ve karşıt görüşlerine bir göz atalım.

1946 yılı, İsviçreli Richard Weiss (1907-1962) «Volkskunde der Schweiz» adlı eserini yayımlaması nedeniyle, Alman halkbilimine bir tür rahatlatıcı etki yaptı. Bu kapsamlı eser, alışılmış anlamda bölgesel bir çalışmadan çok şey ifade ediyordu. Halkbilimin, insan bilimleri çerçevesindeki yerini yeniden ortaya koyuyordu. Weiss, halkbilimini, halk hayatının bilimi olarak tanımlıyor ve şu yorumu yapıyordu: «Halk hayatı, halk

ve halk kültürü arasında, topluluk ve gelenek tarafından belirlendiği ölçüde cereyan eden karşılıklı ilişkilerden oluşmaktadır» (s.11). Halk biliminin araştırma malzemelerini o, bu determinantlar yardımıyla tanımlıyor ve halk kültürünün bu nesnelleştirmelerinin ardında, taşıyıcılarını kendi, halka özgü davranış biçimlerinde görmek istiyordu. Münferit bir insanın halka özgü ve halkvari-bireysel davranış katmanı arasındaki psikik sınırları gösterdiği (s.8) grafik şemasında Weiss, otuzlu yılların başında Berlin'de, «Atlas der Deutschen Volkskunde» [Alman Halkbilim Atlası]'nın hazırlık çalışmaları sırasında tanıdığı ve ömrü boyunca kendini sorumlu hissettiği Spamer'le kesişmektedir. Bu düşüncelerini devam ettirmiş, halk kültürünün işlevsel karakterini vurgulamış ve giysiyle giyen insanı ayrı değerlendirmeyen, aksine giyinmeyi, türkü söylemeyi, anlatmayı, yemeyi, inanmayı vs. sosyal bir işlev olarak gören bilimsel bir bakışı gerekli görmüştür. Bu arada, halk hayatındaki değişim süreçleri bünyelerinde bireysel güdülerin ve topluluğa bağlılığın dengelendiği aracı şahsiyetler tarafından başlatılabilir:

Weiss, İsviçre Atlası üzerine yürüttüğü çalışmalarıyla İsviçre halkbilimini, çok yönlü araştırmalarıyla da Avrupa halkbilimini olağanüstü zenginleştirmiştir. Fakat, Alman meslektaşlarına en kalıcı etkiyi, onun «Volkskunde der Schweiz» [İsviçre Halkbilimi] adlı eseri yaptı. Açık, duygusal olmayan bir diksiyonu ve aydınlatıcı fikir yapısıyla, «moda», «şlager» [Çok satan moda müzik parçaları. Çev.] gibi günümüz kavramlarını açıkça araştırma sahalarının konu-

su yapan bu eserde, Alman bilim adamları, çok yerilen araştırma sahalarının bir tür rehabilitasyonunu gördüler. Burada, Weiss'in de muhtemelen bildiği gibi, bu sahanın «Amentüsü» değil de, bir gelişim aşamasının söz konusu olabileceğini, bazıları kabul etmek istemiyorlardı. Doğrusu, belirleyici kavram «topluluk», olduğu gibi kullanılacak durumda değildi; bu kavramdan ancak «grupların» davranış üstünlüğü anlaşılabilir. Arnold Niederer (Zürich), sosyal-bilimsel ağırlıklı Wallis topluluk araştırmasını, bu modern İsviçre anlayışıyla yazdı.

Uzun bir süre dışlanmış Alman halkbilim araştırmalarına hoş gelen ve halk hayatına, halkbilim araştırmalarının odağındaki haklı yerini teslim eden bu İsviçre nağmeleri, İskandinavya'da çoktan beri bol enstrümanlı olarak icra ediliyordu. Almanya'daki ırkçı, sözde halkbilim çalışmalarına uzun süre sadece, Cermenlerin eksiklerle dolu tarih çizgisi üzerindeki belge kaynağı olarak hizmet eden İsveç halk kültürü, daha yakından bakıldığında, önyargısız bir şekilde modern görüş açılarından örnek alınabilecek tarzda araştırılmış görünüyordu. 1945'ten hemen sonra Göttingen'de ordinarius olarak çalışırken, savaş sonrası genç halkbilim kuşağı için bir ideal haline gelen Will-Erich Peuckert (1895-1969), savaş sonrası Almanya'sında yürütülen çalışmaları, İskandinavya'daki bilimsel gelişmeler hakkında ayrıntılı şekilde bilgilendirdi.

James Frazer'in yüzyıl başında, din tarihi perspektifli ve mukayeseli metoda dayanarak, on ciltlik devasa eserinde ortaya koyduğu gibi, İsveç ekolu, özellikle

eski mitolojik akımın ve salt malzeme mukayesesinin revizyonuyla gündeme geldi. Åke Campbell (1891-1957), Carl Wilhelm von Sydow (1878-1952), Sigfrid Svensson (1901-1984) ve Sigurd Erixon (1888-1968), her şeyden önce an'aneleri yaşatanların o anki ekonomik ve sosyal gerçekleri içinde, halk tarzı an'ane ve inançlarının ne şekilde ortaya çıktığını karşılaştıran yeni bir bakış açısını örneklerle geliştirdiler [...]. Erixon tarafından temeli atılan «Folklivforskning» (Halk hayatı araştırması), sayısız monografik çalışmalarla, modern Avrupa halkbiliminin önemli bir metodu olarak kendini kabul ettirdi ve halk kültürünün mekanizmalarını, yenilik araştırmalarıyla genişçe açıklığa kavuşturdu.

1945 sonrası halkbilimi üzerine kaleme aldığımız bu kısa notlarda, bütün alanları yeterince değerlendirme imkânımız olmayacağından, bir sınırlandırma yapmak gerekiyor.[...]

Metotlar

Kısaca halkbilim sahasındaki ampirik araştırma metotlarının gelişimi üzerinde durmak istiyoruz. Diğer sosyal bilimlere, gittikçe yoğunlaşan bir yönelişle, modern ampirik araştırmalarda kullanılan sosyoloji tarafından yöneltilen, başvurduğu kaynak kişi uygulamasının yetersiz, dolayısıyla yararsız bir derleme metodu olduğu şeklindeki yargısıyla tartışıldı, bu sebeple de, bütünüyle bu alanın geçmişine dönük değerlendirmeler yapıldı. Bu eleştirinin güncelliğini koruduğu tarihte, sadece nicelikçi (kantitatif) sosyal araştırmalar gözde olduğundan, bu itham tam yerini bulmuştu ve diğer yandan halkbilim tarafından araştırılan gruplar, çoğunlukla akıl yoluyla öylesine

nicelleştirilemiyordu. Fakat, saha araştırmasında yegane kaynak olarak çokça başvuru yapılan kişi uygulamasının gerçekte güncelliğini yitirdiği ve yetersiz olduğu artık biliniyor. Bu arada nicelikçi metotların yanında, diğer sosyal bilimlerde de nitelikçi (kalitatif) uygulamalar geliştirildi, ki bunlar nicelikçiliğe yöneltilen, standart anket formları sayesinde çok fazla bilgi kaybına neden olduğu şeklindeki itirazı çürütmeleri gerçeği başta olmak üzere bir çok sebeplerden halkbilimin araştırma melzemelerine daha uygundur. Etnolojik saha araştırmasında uzun süredir kullanılmakta olan katılımcı gözlem metodunun yanısıra, hepsi ilgili kişilerin bizzat anlattıklarını hareket noktası kabul eden öncelikle biyografik otobiyografik belgeler, >sözlü tarih> (bizzat yaşanılıp, anlatılan tarih, günlük tarih anlamında), geliştirilen röportaj usulleri (örn. anlatıcı görüşme) vs. hep bu yeni uygulamanın yöntemlerindedir. Halk anlatmaları araştırması esas sahalarından biri olmasına rağmen, halkbilim etnolojinin, subjektif anlatıma dayanan bu uygulamalarda, oldukça reaktif davranmaktan başka bir şey yapmaması şaşırtıcıdır. Nitelikçi derleme uygulamalarının, kabul gören kaynaklar haline gelmesini, esas itibarıyla İngiliz sosyal tarih araştırmalarına borçluyuz. Ayrıca, sosyolojinin de salt nicelikçilikle artık yeterli ölçüde araştırma yapmaması gerçeğini görüyoruz.

Artık, gelecekte, yapılacak ampirik çalışmalarda, eski ya bu ya o hatası tekrarlanmamalı. Nicelikçi ve nitelikçi metotların bir kombinasyonu, en verimli metot olmalıdır: Şayet araştırılacak sahada emin sosyal-istatistikî bilgiler elde

etmek söz konusuysa, nicelikçi metot kullanılmalı. Bu meyanda, Herbert Schwedt'in (Mainz) karnaval araştırması, daha sonra takip edecek ayrıntılı çalışmalarını ortaya koymak üzere Mainz halkıyla yaptığı, salt temsil kabiliyetinde ankete dayanmaktadır; veya Ernst Klusen (NeuB) «Das Singen der Deutschen» üzerine yaptığı çalışmalarda, federal sınırlar içinde **sample** [İng.; pazar veya fikir araştırması çerçevesinde belli olguların derlenmesi. çev.]'i hareket noktası almıştır. Nitelikçi uygulamalar ise, şayet derinlemesine araştırmalar yapılabilsa söz konusu olmalıdır.

Metodunun bilincinde olarak, nitelikçi uygulamaları takip eden araştırmalar, epeydir kısmen mevcuttur-örn. Albercht Lehmann'ın (Hamburg) doçentlik tezi «Erzählstruktur und Lebenslauf» (1983). Freiburg'da düzenlenen «Lebenslauf und Lebenszusammenhang» konulu kongre (1981) yoğun olarak halkbilimdeki otobiyografik malzemelerle uğraşmıştır.

Utz Jeggle (Tübingen), «Feldforschung. Qualitative Methoden in der Kulturanalyse» (1984) adlı kitabıyla ilk metot eleştirisel görüşü ortaya koydu - hem de bir bilim tarihi perspektifinden - Metodik uygulamaları (örn. malzemenin işleme tabi tutulması, arşivlenmesi vs. gibi konularda), kalıcı olarak etkileyebilecek olan bilgisayarlardan yararlanma şeklini Klaus Roth (Münih) gösterdi ve tartışmaya açtı.

Ne ilginçtir ki, yapısalcı inceleme tarzı, muazzam halkbilim malzemesinin düzene konulup, yorumlanmasında çok yararlı ve sistem koyucu olmasına rağmen, dilbilimince geliştirilen yapısalcı antropoloji metodu (Lévi-Strauss, Bo-

gatyrew, Pop), Federal Almanya'daki halkbilim/etnoloji çalışmaları üzerinde ancak çok az etkili olabildi. Yapısalcı metot, araştırma malzemesini, küçük parçalarına ayırarak işe başlar ve sonra bunların bağlantılarının ve ilişkilerinin sistemini, ayrıca bunların yapısal sistem içindeki yerini araştırır. Her an'ane ve anlatma aşamasıyla aynı anda var olan karşıtlıkların tespiti de buna katkıda bulunur (Gallas). Sosyal iletişim süreçleri ile ilintili olan bu metodun, bilinçli bir şekilde kullanılması, derinlemesine yorum imkânları sağlar ve münferit olguların kod-karakterinin özellikle açık biçimde tanınmasını mümkün kılar. Özellikle Fransa'da kullanılan yapısalci antropolojiye, parçaların o anki bütünlüğü için, ayrıca sosyobilimsel bir unsur daha eklenmelidir.

Halk anlatmaları araştırması için W. Propp'un, 1972'de Almanca da kazandırılan, çalışması (1969) önemlidir.

Kaynakça:

Bogatyrew, Petr: The fonction of folkcostume in Moravian Slovakia. (1937), 1971.

Gallas, Helga: Strukturalismus als interpretatives Verfahren. 1972.

Jeggle, Utz: Feldforschung. Qualitative Methoden der Kulturanalyse. 1984.

Klusen, Ernst: Zur Situation des Singens in der Bundesrepublik Deutschland. 2 Bde. 1974.

Lebenslauf und Lebenszusammenhang. Autobiographische Materialien in der volkskundlichen Forschung. Hrsg. von Rolf W. Brednich, Hannjost Lixfeld, Dietz-Rüdiger Moser und Lutz Röhrich. 1982.

Lehmann, Albrecht: Erzählstruktur und Lebenslauf. 1983.

Lévi-Strauss, Claude: Strukturele Anthropologie. 1967.

Pop, Mihai: Neue Aufgaben der Brauchforschung. In: Zeitschrift f(ür) V(olks kun) de 80 (1984), s. 30-39.

Propp, Wladimir: Morphologie des Märchens. 1972.

Roth, Klaus: Historische Volkskunde und Quantifizierung. In: Zeitschrift f(ür) V(olk)K(un)de 76 (1980), s. 37-57.

Schwedt, Herbert: Analyse eines Stadtfestes: Die Mainzer Fastnacht. 1977.

Tolksdorf Ulrich: Grill und Grillen oder: die Kochkunst der mittleren Distanz. In: Kie-ler Blätter zur Volkskunde 5 (1973), s. 113-133.

Weber-Kellermann, Ingeborg: Der Geist des Flacheses. Versuch einer strukturalistischen Analyse aus dem Mannhardtmaterial von 1965. In: Brauch-Familie-Arbeitsleben. 1978, s. 77-92.

[...]**

Perspektif

Halkbilimin en eski ve en iyi araştırılan araştırma sahası olan sözlü gelenekler, kapsamlı malzeme birikimi üzerinde, karşılaştırmalı metot anlayışı çerçevesinde nispeten problemsiz bir şekilde incelenme imkânı bulmuştur. Göttingen'de Kurt Ranke (1908-1985), bu arada geniş ufuklu maddeleri ve «Fabula» adlı dergisiyle, Alman halk anlatmaları araştırmalarının en güncel durumunu temsil eden, uluslararası bir girişim ni-

*** Çeviriye almadığımız bu bölümde, yazarlar halkbilimin yeni ortaya çıkan, veya önemli gelişmeler kaydeden bazı alanları üzerine ayrıntılı bilgi ve kaynakça sunmaktadır. Buraya sadece başlıkları alıyorum: «Arbeit und Gerät – Realien» (İş ve iş aletleri – halk bilgisi) (s. 119-122), «Brauchforschung» (an'ane araştırmaları) (s. 123-127), «Familien - und Kinderforschung» (aile ve çocuk araştırmaları) (s. 127-129), «Dorf- und Gemeindeforschung» (köy ve belde araştırmaları) (s. 130-131), «Von der «Sprachinselforschung» (halksanaatı araştırmaları) (s. 133-136), «Museum» (müze) (s. 136-137), «Medien- und Kommunikationsforschung» (medya ve iletişim araştırmaları) (s. 137-139), «Industriegesellschaft» (endüstri toplumu) (s. 139-141), «Volkskunde in der DDR» (Doğu Almanya'da halkbilim) (s. 141-145). Çev.

teligindeki märchenzyklopädie [Masal Ansiklopedisi]’yi organize etmiştir (Bausinger). Freiburg’da Lutz Röhrich, >Handwörterbuch der Sage< [Efsane elkitabı] ile uğraşmakta; Marburg 70 000 belgeyi içeren >Zentralarchiv der deutschen Volkserzählung> [Alman Halk anlatmaları Merkez Arşivi]’u barındırmaktadır: Freiberg’daki 300 000 fazla türkü belgesini bünyesinde barındıran >Das Deutsche Volksliedarchiv< [Alman Halk Türküsü Arşivi], balad edisyonunu devam ettirmektedir. Masal, efsane, menkıbe, halk komedisi, hayvan hikayeleri, fıkra, bilmece karnaval oyunu, halk türküsü vs. türlerinin bilim tarihçelerini ve araştırma alanları, Metzler [Yayınevinin] koleksiyonunun özel ciltlerinde ayrıntılı olarak ortaya konuyor.

Her tarafta konular ısrarla araştırılmayı bekliyor. Adolf Spamer’in Berlin’deki, sayısı 22 000 civarında olan dua ve yakarış formellerini [söz kalıpları] içeren "Romanusbüchlein", ölümünden sonra öğrencisi Johanna Jänecke-Nickel (1916-1984) tarafından yayımlanmasıyla yaşadığı sürece, Federal Almanya’daki 15 üniversitede bilim dalı olarak, – kültür politikasında medya dalı olarak temil edildiği ve tüm kültür bilimsel ve bölgesel müzelerde, müzecilik dalı olarak kabul gördüğü sürece, bu branşımızın bilim tarihçesi hiç bir zaman tam olarak ortaya konamaz. Özellikle müzecilik alanında, Avrupa etnolojisinin önemi, sosyal bilimsel bir zemin üzerinde bir kültür tarihi olarak gittikçe güçlenmektedir. Müzede sergilenen parçaların, toplumsal değerlerin kültürel bir yansıması olarak yorumlanabileceği gerçeği, müzecilik için yeni ve ilginç imkânlar

vermektedir: Bu durumda, bir kaç örnek vermek gerekirse, mobilyanın biçimi ve düzenlenmesi, değişik tarihi dönemlerdeki ve sosyal tabakalardaki ev ve aile yaşamı üzerine,– iş gereçleri, ekonomik yaşam ve iş bölümü üzerine, – oyuncak, bir taraftan toplumun çocuklarla olan ilişkisi üzerine,- diğer taraftan ev işleri üzerine, - giysiler ve kostümler ise toplumsallaşma süreçleri ve tarih içindeki özel zümresel farklılıklar üzerine fikirler verecektir. Böylece optik olarak da kültür ve toplum arasındaki büyük bağlantı vurgulanabilecektir.

O halde, halk kültürünün aktarım, dönüşüm ve değişim süreçlerinin mekanizmasını araştırmak, sosyal ve kültürel yapılar arasındaki o anki iletişimini belirlemek, araştırmalarımızın başlıca görevlerinden biridir, çünkü, sosyal grupların dünya görüşünü ve davranış normlarını bunlar göstermektedir; toplum içindeki gruba bağlı yaşam hakkında bilgi edinmede, anahtar işlevini bunlar görmektedir. Halkbilim/Avrupa etnolojisi, bu arada sosyal ve kültürel yaşamın ilişkiler sistemini, hem de tarihteki ve günümüzdeki karşılıklı etkilenmesi, yani dinamik ve dialektik süreçleri içinde araştırma rolünü üstlenmektedir.

Bunun için, örnek alınacak şekilde, ihtiyaç duyacağımız özenli metotları modern sosyal bilimler doğrultusunda çalışacak dilbilimde de aramamız gerekecektir. Yapısalcı dilbilimin deneyimleri ve çalışma metotları bir çok açıdan folkloristliğe ve an’ane araştırmalarına (Lévi-Strauss, Popp), hatta esasen, halkbilimin tüm alanlarına uygulanabilir.

Sosyo-kültürün yapı unsurları, bir sistem içinde, belirleyici sosyal gruplar

dahilindeki çıkar gruplarına uygun, iyi belirlenmiş mevkilerle ayarlanır; bu da demektir ki, yapı sistemleri içinde çok farklı kültür muhtevaları bir araya gelebilir: Arkaik unsurlar ve moda eğilimleri, eski gelenekleri yenilikler. Belirleyici olan, bunların o anki kullanıcı nezdinde ne ifade ettiği. Tespit edilmiş herhangi bir tarzdan bağımsız olarak, geleneği sürdüren kişinin hükümranlılığı ve yaratıcı yeteneği dile gelmektedir burada; onun içinde aynı zamanda, değiştirilemez edebî ve bireysel sanatçı bir tarzın farkı da yer almaktadır. Avrupa etnolojisinin konusunu oluşturan nesnelleştirmeler, bu sebeple büyük ölçüde değişkendir – hem uzun gelişim dizilerinin ürünleri olarak, hem de yeni varyantların çıkış noktaları olarak.

Burada, kendi branşımızın yeni bilimsel görüşlerini kaba hatlarıyla değerlendirmeye çalıştık. Yalnız bunu yaparken, Avrupa etnolojisinin tarihinde bir noktaya ulaşmış olduk, çünkü bu tarz her deneme, bilim yolunda sadece bir adımdır. Gelişmenin durmaksızın devam ettiğini, son 16 yıllık üstesinden gelinemeyecek ölçüde fazla olan yayımlar göstermektedir.

Kaynakça [Buraya sadece metin içinde göndermede bulunulan çalışmaları aldık; dolayısıyla kaynakçayı kısaltmak zorunda kaldık. Çev.]

[...]

Bausinger, Hermann: Formen der Volkspoesie. 1968.

Ders. (Hrsg.): Berufseleitfaden Volkskunde. 1980, 1983.

Bausinger, Hermann; Brückner, Wolfgang (Hrsg.): Kontinuität? Geschichtlichkeit und Dauer als volkskundliches Problem. 1969.

Bimmer, Andrea C. (Hrsg.): Europäische Ethnologie in der beruflichen Praxis. 1983.

Brückner, Wolfgang (Hrsg.): Falkensteiner Protokolle. 1971.

Brückner, Wolfgang; Beitzl, Klaus (Hrsg.): Volkskunde als akademische Disziplin. Studien zur Institutionenbildung. Wien 1983.

Dorson, Richard M.: Volksleben in Amerika. 1976.

Dow, James, Lixfeld, Hannjost: (Hrsg.): German Volkskunde 1976-1977. Bloomington 1985.

Erixon, Sigurd: European Ethnology as a social science. In: Actes du congrès international d'ethnologie régionale. Arnheim 1956, s. 56-61 [...].

Frazer, James: The golden bough. 12 Bände. London, [3. Aufl.] 1911-1918.

Heilfurth, Gerhard: Volkskunde jenseits der Ideologien. 1961 [...].

Lévi, Strauss, Claude: Strukturele Antropologie. 1967.

Maus, Heinz: Zur Situation der dt. Volkskunde. In: Die Umschau 1/2 (1946/47), s. 349-359.

Niederer, Arnold: Gemeinwerk im Wallis. Bäuerliche Gemeinschaftsarbeit in Vergangenheit und Gegenwart. (= SchrSchweizGesVk 37) Basel 1956.

Peuclert, Will-Erich, gemeinsam mit Otto Lauffer: Volkskunde. 1951 (özellikle s. 82 vd.).

Pop, Mihai: Der formelhafte Charakter der Volksdichtung. In: Dt. Jb f. Vkke 14 (1968).s. 1-15 (ve orada yapısallıkla ilgili verilen kaynakça).

Spamer, Adolf (aus dem Nachlaß hrsg. v. Johanna Nickel): Romansbüchlein. Historisch-philolog. Kommentar zu einem dt. Zauberbuch. 1958.

Sydow, C.W. von: Selected Papers on Folklore. Copenhagen 1948.

Thurnwald, Richard: Die menschliche Gesellschaft in ihren ethno-soziologischen Grundlagen. 5. Bde. 1931-1935; Forschungsprinzipien und Umriss meiner soziologischen Betrachtungsweise. In: Sociologus NF (1955), s. 97-104.

Weiss, Richard: Volkskunde der Schweiz. 1946; Einführung in den Atlas der schweizerischen Volkskunde. 1950.